

Oponentský posudek diplomové práce

Autor: Bc. Pavlína Wolfová

Název práce: K problematice stresu u vybraných sociálních pracovníků ve Strakoniciích

Autorka si za téma své práce zvolila významné a aktuální téma pro oblast sociální práce: stres u sociálních pracovníků. Titul dobře odpovídá obsahu práce, i když zároveň svou otevřeností naznačuje její nedostatečné zacílení.

Struktura práce je celkově jasná a logická. V teoretické části pojednává v jednotlivých kapitolách pojem stresu, jeho společenské a osobnostní předpoklady, důsledky a prevenci. Podkapitolu 3.4. "Supervize a její přínos" bych doporučil přesunout spíše do kapitoly 4. Struktura praktické části je v zásadě dobře rozvržená. Pouze část "Diskuse" by měla být součástí kap. 5 a tedy číslována. Zároveň chybí část, která by prezentovala výsledky výzkumu jako přehlednou odpověď na cíl výzkumu stanovený v bodě 5.1. (viz rozbor teoretické části).

Rozsah práce odpovídá požadavkům na diplomovou práci, i když je poněkud navýšen publikací úplných přepisů rozhovorů. Použitá literatura je rozsáhlá, i když ne zcela dostatečně pokrývající zdroje zaměřené na vybranou problematiku. Chybí články podobně zaměřených studií. Na druhou stranu je rozsah obrazem snahy o úplnost pojednání tématu a o mezioborové přesahy.

Text práce je obsažný, tematicky dobře rozčleněný, i když stylisticky i obsahově často poněkud nezvzáhlý. Informace jsou někdy nahromaděny vedle sebe, bez dobré provázanosti a argumentačního ujednacení jednotlivých celků. Nedostatečná vyzrálост textu se projevuje i v dalších rovinách: úvahy autorky často nevyplývají z informací z literatury nebo z výzkumu, ale jsou kladeny samostatně vedle nich, jako výsledek obecných znalostí nebo postojů autorky; některé kapitoly podstatně pro celkové zacílení práce jsou příliš krátké (např. kapitola o technikách zmírňování stresu); některá tvrzení jsou v rozporu s dalšími informacemi (např. "dlouhodobá zátěž může přejít v posttraumatické poruchy" s. 39); praktická část není dobře provázaná s teoretickou částí, obě části stojí relativně samostatně vedle sebe.

Praktická část je zpracována pečlivě, ale z metodologického hlediska má některé nedostatky, které všechny vyplývají z hlavního metodického nedostatku práce, kterým je chybějící operacionalizace cílů. Tedy popis způsobu, jak na základě výzkumu odpovědět na výzkumné otázky: zjistit přítomnost, příčiny, intenzitu a důsledky stresu na pracovišti (viz s. 55).

Silnou stránkou praktické části je samotný sběr dat. Verbatim z rozhovoru se může stát cenným materiálem pro další zpracování, i když nebylo podle mého názoru nezbytné ho v plném rozsahu v práci publikovat.

Samotný výsledek je prezentován v části 5. 6., kde autorka shromažďuje na základě kódování výsledky do skupin. Souhrny jsou pečlivě zpracované, i když díky své délce poněkud nepřehledné. Určitým souhrnným výsledkem a zobrazením dat by mohl být obsah zajímavě koncipovaných diagramů. Otázkou zůstává, zda jsou tyto souhrny naplněním výzkumného cíle. Strukturovaným způsobem popisují, jak situaci vnímají jednotlivé respondentky, což ještě nemusí odpovídat zjištění přítomnosti, příčin, intenzity a důsledků stresu. Touto otázkou by se měla autorka zabývat v diskusi, která je ale pojata nikoli jako kritické zhodnocení výsledků, ale jako úvahy nad některými aspekty výsledků, uvedené formulací "Co se dá usuzovat z odpovědí respondentek?" (s. 85), které by spíše patřily do závěru práce.

Závěr práce přináší spíše obecné úvahy, nežli souhrn skutečných výsledků práce. Výsledky výzkumu také zcela chybí v abstraktu.

Důležitá poznámka týkající se prezentace důvěrných dat. Způsob prezentování informací o respondentech umožňuje díky jmenování konkrétního pracoviště jejich identifikaci. Nevím, jakou dohodu měla v tomto ohledu autorky s respondentkami. Doporučuji zvážit, zda před publikací práci v tomto smyslu upravit.

Přes uvedené výhrady doporučuji práci k obhajobě.

Otázky k obhajobě: Domníváte se, že cíle práce byly splněné? Jakým způsobem by se dala provést operacionalizace zvolených cílů práce?

České Budějovice, 16. 5. 2013

PsLic Jan Vyhnálek